

JURIDISKA FÖRENINGEN PRESENTERAR

DISSIDENTEN

NUMMER IV 2025

**Olivias kamp
mot regionen
(s. 12)**

**Dissidejten med
Elsa Trolle Önnfors
(s. 16)**

**Vykort från en
hösttermin i Wien
(s. 24)**

Omslag: Amanda Weréen (Instagram: @amandawereen)

Upphovsrätten till innehållet tillhör Dissidenten och upphovsmannen.

All kopiering är förbjuden enligt lag.

Dissidenten är Juridiska Föreningens kårtidning och utkommer med fyra nummer om året. Tidningen delas ut gratis till alla studenter och anställda vid Juridiska Fakulteten i Lund.

Dissidenten representerar Juridiska Föreningens åsikter. När avvikande åsikter publiceras anges detta. Magasinet är partipolitiskt och religiöst obundet.

ISBN: 14031028

E-mail: dissidenten@jf.se

Annonsera i Dissidenten? Kontakta vice@jf.se

Telefon: 070 355 52 99, 070 355 52 96

Ansvarig utgivare: Per Nilsén

Tryck: Exakta Print AB, Malmö 2025

REDAKTIONEN

Redaktörer

Louise Nilsson

Ellen Berndtsson

Skribenter

Ebba Lundgren

Emmie Eklund

Karin H. Larsson

Maja Skillius

Rebecka Tolevska

Siri Laneborg

Wilma Danielsson

INNEHÅLL

Redaktören har ordet.....	5
Ordförande har ordet.....	6
Ordförande Sällskapet Lundajurister.....	7
Arkivarien tar till orda.....	8
Olivia mot Region Skåne.....	12
Motion om dubbelmandat.....	14
Dissidejten med Elsa Trolle Önnfors.....	16
Det perfekta livet?.....	21
Vårbal till Wienbal.....	22
Utbytesquiz.....	24
Palestina.....	28
Senaste nytt.....	30
Hänt på utbildningen.....	32
Hänt på JF.....	33
Recept med Redaktionen.....	34
Korsord.....	35

Är du vår nästa redaktionsmedlem?

Gillar du att skriva, fota eller designa?

Gå med i vår redaktion genom att höra
av dig till oss på **dissidenten@jf.se** eller

skriv till oss på Instagram

@dissidentenjflund.

UTVECKLAS MED OSS

En plats för dig som vill växa – och göra verklig skillnad. Genom att arbeta tillsammans och innovativt har vi skapat oss en självklar plats i händelsernas centrum. Vill du bli en i teamet?

MANNHEIMERSWARTLING.SE/KARRIAR

FÖLJ OSS PÅ INSTAGRAM OCH LINKEDIN

Är du vår framtida kollega?

Setterwalls är en av Sveriges ledande affärsjuridiska fullservicebyråer med kontor i Stockholm, Göteborg och Malmö. Vi erbjuder dig mer än bara ett jobb – hos oss får du unika utvecklingsmöjligheter och spännande utmaningar som ger dig förutsättningar att gå så långt du vill. Vi ser fram emot att ses på våra event, studentmässor, Instagram och LinkedIn.

Välkommen till oss!

Allt roligt har sitt slut

Kära läsare,

Då har ett år passerat och det är med visst vemod jag skriver denna sista ledare. Dissidenten har nu varit en del av mitt liv i två år och det har varit en berg- och dalbana till resa. Jag har älskat (nästan) varje sekund. Det kommer bli otroligt tomt utan en ständig deadline i min kalender.

Jag är otroligt stolt över det arbete som vi åstadkommit med Dissidenten. Vi började detta år med att fira vårt 30-års jubileum. I det arbetet tittade vi mycket på gamla nummer av tidningen, det var både inspirerande och skräckinjagande. Jag insåg där och då att det var stora skor att fylla. Jag gick in med en vision om att göra tidningen mer studentnära, för oss innebar det att ta reda på vad juriststudenterna ville läsa, försöka skapa en redaktion där studenter ville skriva och skriva om vad studenterna under 2025 gjorde. Jag ville skapa en tidskapsel, en bild av livet på Juridicum och JF idag, så att mina efterträdare i framtiden kunde gå tillbaka och inspireras på samma sätt som jag gjorde. Vi är många juriststudenter och det är så klart svårt att skapa en hel tidning där alla känner sig representerade eller underhållna av allt men jag hoppas ändå att ni alla kunnat hitta något inslag i dessa tidningar som ni i framtiden kommer kunna läsa och minnas tillbaka.

Även fast jag är något av en historienörd så vill jag inte fastna i det som har varit. Jag vill blicka framåt, något som vi också har gjort. JF är en förening i ständig förändring och jag är väldigt glad över att ha kunnat vara en liten del av utvecklingen av verksamheten. När jag och Ellen tog över som redaktörer hade vi minimal erfarenhet av redaktionsarbete, men vi löste det lite efter vägens gång och jag måste ändå säga att det blev ganska bra. Så min största lärdom från detta år som jag vill förmedla till er är att om man vill se förändring, så får man vara förändringen, om än bara lite grann.

Under detta fantastiska år har jag självklart inte arbetat själv utan varit omringad av helt fantastiska människor som jag nu skulle vilja rikta ett tack till. Tack till presidiet och vår styrelsekontakt Oscar för all er support. Tack till ALLA skribenter som skrivit i tidningen under det gångna året, utan er hade det inte blivit någon tidning, jag är så imponerad över allt hårt jobb och kreativa idéer ni kommit med, det har varit en ära att få vara er redaktör, och vän. Det största av tacken ska dock gå till min högra hand, bästa vän och medredaktör Ellen Berndtsson. Tack för allt ditt hårda slit, jag hade aldrig klarat mig utan dig.

Till sist, tack kära läsare för att ni varit med på vår resa, jag hoppas ni tyckt om det lika mycket som vi. På återseende!

*För sista gången,
Er redaktör
Louise Nilsson*

ORD FÖRANDE HAR ET

Jag vet inte riktigt när det började. Kanske när vi fick våra första provresultat i lågstadiet och läraren log lite extra brett när man hade alla rätt. Eller när någon sa att “gud vad duktig du är” och man tog det som en uppmaning, inte en beskrivning. Det är faktiskt märkligt hur snabbt ett beröm kan förvandlas till ett krav.

Nu sitter jag här, nästan två decennier senare, som juriststudent. En av de studentgrupperna som *mår sämst i Sverige*. Ja, det finns faktiskt statistik på det. Vi är studentgruppen som sitter längst fram på föreläsningarna, skriver färgkodade anteckningar och har hört Jurrens stängningsutrop eka i bibliotekets högtalare allt för många gånger. Duktiga. Ambitiösa. Flitiga.

Men ibland tänker jag att vi glömmar något viktigt: Det är ingen som någonsin kommer att dela ut ett diplom för “flest timmar i biblioteket” och ingen kommer att minnas layouten på dom där riktigt snygga flashcardsen du gjorde inför tentan på termin ett.

Och det blir särskilt tydligt när man pratar med riktiga vuxna. Ni vet, folk som bor och jobbar i den riktiga världen och har hunnit få lite perspektiv på sin studietid. Ingen av dem minns hur många timmar de satt och analyserade rättsfall eller hur träffsäkert de kunde rabbla rekvisit. Det de berättar om är vännerna. Upptägen. De där skrattattackerna klockan kl. 02:17. Den där sittningen som spårade, men på ett bra sätt. Och allt annat studentikost som gör att frasen “gör inget som jag inte skulle gjort” plötsligt låter som en rätt hög ribba.

Och om det är minnena och människorna som faktiskt stannar kvar, då är det också tydligt att det är de relationerna vi borde värna mest om. Vi måste ta hand om varandra. Dina kursare är inte konkurrenter. De är dina framtida kollegor. Dina blivande fikakompisar på byrån. Den du kommer ringa när du inte förstår vad HD menar trots att du läst domen femtioelva gånger. Och den som rekommenderar dig till HR när du är ut efter ett nytt jobb. Så låt oss inte stressa upp varandra mer än nödvändigt. Låt oss inte mäta värde i antal timmar plugg, eller i hur omfattande ens anteckningar är. Utan i stället i hur vi ställer upp för varandra och hur många skratt vi kan frambringa under en kväll.

Så här i juletid vill jag också slå ett slag för återhämtning och vila under jullovet. Eller, ja. Det som tekniskt sett inte *är* ett lov, men som vi desperat önskar vore det (ping Rosenbad).

Men mitt viktigaste medskick till dig är ändå att våga vila. Baka pepparkakshus med din bror, även om det blir snett och faller ihop tre gånger. Kolla en härlig julfilm med sjukt förutsägbart handling. Gå en långsam promenad utan att låta pomodoro-appen räkna pausminuterna åt dig. Och lägg helt oproportionerligt lång tid på att pynta julgranen. Det är inte bortkastad tid. Det är tid som ger mervärde till livet på riktigt. Och vi behöver mer av det.

Och om du behöver en plats att landa på, en plats som påminner dig om att du inte gör det här ensam, så finns den. **JF-borgen**. En charmigt sliten byggnad där sofforna sett fler känslomässiga bergochdalbanor än någon psykologmottagning någonsin kommer göra. Här bryggs kaffe som ibland är för svagt och ibland är starkt nog att väcka de döda, men som alltid smakar bättre för att man dricker det tillsammans. Här får du lägga undan lagboken, höra någon säga “det där fattar inte jag heller”, och plötsligt känns allt lite lättare.

Så kom in och sätt dig i soffan, ta en kaffe och stanna en stund. Du är alltid välkommen här och jag hoppas innerligt att JF-borgen, för dig precis som för mig, kan erbjuda en liten frizon från pluggstressen och paragraferna.

Jag önskar er alla en underbar december, och om ni firar, underbara helgdagar. Därefter rör vi oss mot ljusare tider tillsammans och en vår fylld av festligheter, sol och lundakarneval! Vi ses i januari!

Ordförande
Sofia Åhman

Latelyst på Helsingborgs tingsrätt och i Sällskapet Lundajurister – genom mina ögon

Tack alla ni härliga studenter som engagerade er i JiA-dagarna och tack alla ni som kom och pratade med oss i Sveriges domstolars monter eller deltog under vårt event ”I huvudet på en domare” på Lunds tingsrätt.

En intensiv höst lider mot sitt slut och snart är det december. Hösten har flugit förbi.

På tingsrätten ser jag nyligen anställda medarbetare läras upp av mer erfarna kollegor, det hålls utbildningspass i mötesrummen och det fixas och trixas för att få ihop allt.

Tre nya notarier den 1 oktober - swish in i domstolsarbetet. Den duktiga sommarjobbaren E kom tillbaka och blev tillsammans med övriga studentmedarbetare/juriststudenter från Juridiska fakulteten i Lund ett uppskattat tillskott någon dag i veckan. Vår nya HR-administratör är en guldklimp och har kommit in i jobbet snabbt som en vind.

- Andrea! Har vi extra skrivbord? Var kan domaren X sitta när hen kommer till oss för att döma i ett mål under några veckor?

- Hur ser notarietillsättningen 2026 ut? Hörde du att notarierna P, L och M blivit antagna till hovrätten och domarbanan?

- Vilka ska hantera rekryteringen av domstolshandläggare och vilka bör ta hand om den andra tjänsten som ska ut samtidigt?

Det pusslas, bollas och involveras.

- Om jag tar det, kan du ta det så kan Maggan ta det och Lennart ta det. Daniel tar A, Louise tar B, Jenny tar C och Johan tar D. Skulle Angelica vara med också? Ja!

- Hur ser det ut med rum för frihetsberövade, kan vi få fram schemat för december så vi kan boka ut mål? Yes - coming right up!

Under hösten har det varit febril aktivitet på domstolen i Helsingborg. Stora mål, små mål, enkla mål, ärenden, konkurser. Endomarmål, tvådomarmål - verkar tidsplanen för målet X hålla?

Videolänkar bokas, forskare undrar om de kan observera och intervjua domare. Givetvis! Det är klart vi ska ordna det.

Vad händer då i Sällskapet Lundajurister? Jo – vi anordnar Processrättsligt Forum för tredje gången den 20 november. Denna gång är temat beslag och förverkande. Vi har bjudit in rådmannen Andreas Gustafsson, kronofogden Kristina Alexis, kammaråklagaren Kerstin Eriksson och advokaten Sanna Herlin för att prata om sina praktiska erfarenheter av detta. Jag ser fram emot att få höra om beslagtagna bilar, mobiltelefoner, smycken och kanske en och annan lyxpryl. Är du som student intresserad av processrätt – prata med någon av dina lärare på fakulteten så bjuder vi gärna in dig också. På Processrättsligt Forum möts yrkesverksamma jurister som har ett särskilt intresse för just processrätt. Bland deltagarna finns bl.a. domare, advokater, åklagare och forskare från fakulteten.

Sällskapet Lundajurister planerar också för ett mingel för våra alumner under december och jag njuter av att få läsa manuset till Kjell Åke Modéers kommande bok om Ruth Bader Ginsburg. Ruth är en av mina idoler och det är en ynnest att få läsa om hennes liv, karriär och kopplingen till Sverige och Juridiska fakulteten till Lund.

Snart har ännu ett år gått. Jag känner stor tacksamhet för att jag får jobba med det jag gör och dessutom syssla med det vi i styrelsen för Sällskapet Lundajurister gör tillsammans för fakultetens alumner.

*Ordförande Sällskapet Lundajurister
Andrea Lindblom*

Arkivarien tar till orda

Foto: Philip Ohlin

Petra Lundh

Nu har det gått en och en halv vecka sedan JiA-veckans grandiosa avslut, och fortfarande hänger känslan kvar. Höstfesten blev, precis som alltid, en fullständig succé. Vi bjöds på fantastisk underhållning från våra toastmasters, alla JF:s uppträdande utskott och alla skickliga talare. Med andra ord: som det brukar vara. Men en sak stack ut särskilt i år, nämligen Talet till juristen.

När Stefan Olafsson steg upp på podiet var det som om hela Stora salen föll i trans. Våra medlemmar är visserligen bra på att lyssna när någon talar, men det här var något helt annat. Inte ett bestickskrap, inte en viskning och inte ens ett klirr i ett glas hördes medan Stefan berättade om sitt liv och sin resa dit han är idag. Jag satt där, helt gripen av hans ord. Samtidigt kunde jag inte låta bli att känna en enorm tacksamhet över hur privilegierad jag är som, år efter år, fått chansen att sitta i Stora salen och lyssna på så inspirerande personer som står där för att tala till oss, framtidens jurister. Talet till juristen är verkligen en tradition jag håller varmt om hjärtat, och därför känns det rätt att skriva om det nu.

Det är en gammal och välkänd JF-tradition, och genom åren har vi fått lyssna till många imponerande talare med sina egna unika resor genom juristlivet. Jag vill lyfta fram tre av dem.

Den första jag tänker på är dåvarande riksåklagaren och nuvarande rikspolischefen Petra Lundh. Hon höll Talet till juristen under Vårbalen 2023, när jag satt som pubmästare i Festmästeriet. För att vara helt ärlig måste jag erkänna att jag inte hörde hennes tal överhuvudtaget. Jag hade alldeles för mycket att stå i med att frak-

Angela Hultberg

ta öl från JF till AF-borgen eftersom någon (läs: jag) fullständigt missbedömt hur många Norrlands ljus en juriststudent konsumerar under en bal. Precis innan Petra skulle upp på scen hann jag däremot snabbt skaka hennes hand och klämma ur mig de briljanta, högst välvalda orden: "jävlar vad häftigt att du är här." Kanske inte mitt stoltaste ögonblick.

Trots att jag missade talet fick jag höra från vänner vad Petra hade lyft fram. Hon berättade bland annat att hon egentligen ville bli lärare, men att det blev bra — riktigt bra — trots att livet tog vägen via juridiken. Hon nämnde säkerligen många faktorer bakom framgång, men ett budskap fastnade särskilt: vikten av att inte bara jobba. Att ge tid till vänner, familj och sig själv såg hon som en förutsättning för att kunna bli en bra jurist. Det budskapet är lika viktigt idag som då.

Det andra talet jag tänker på tar oss tillbaka till hösten 2019. Höstfesten hölls det året på Grand Hotel eftersom AF-borgen renoverades. Så gammal är jag inte att jag var där då, men jag har fått berättat för mig om ett alldeles utmärkt, och framför allt väldigt roligt, Tal till juristen, framfört av Angela Hultberg. Angela är utbildad jurist här i Lund, men valde att lämna traditionell juridik bakom sig och i stället arbeta med hållbarhet på stora företag, bland annat IKEA. I sitt tal pratade hon just om detta: att det finns andra vägar efter examen än att arbeta med juridik i klassisk mening. Som juriststudent utvecklar man kunskaper som sträcker sig långt bortom att läsa lagtext och förarbeten, och därför är man inte fastlåst vid ett typiskt juristyrke resten av livet.

Malin Persson Giolito

Det sista talet jag vill lyfta fram är från Vårbalen nu i våras. Malin Persson Giolito, som höll talet, är tidigare praktiserande jurist och numera författare, bland annat till Störst av allt. Hon pratade om att vi som jurister har en otroligt viktig roll i ett demokratiskt samhälle och att det är något vi aldrig får glömma bort. Det kanske mest minnesvärda var dock hur Malin mitt under talet läxade upp bordet fyllt av heltidare från andra kårer, nationer och AF. De hade låtit lite väl mycket, tyckte Malin, och hon efterliknade dem med ett gäng apor. Efter det var det tyst från bord J.

Vid bordet hade jag hedersledamot Jonas Hafström, som gång på gång framhöll att det var det bästa talet han hade hört den kvällen. Jag, som själv hade talat, skämtade om att det var det näst bästa. Jonas skrattade inte.

När jag ser tillbaka på de här talen slås jag av hur olika de är, men också av hur lika. Petra, Angela, Malin och nu Stefan har alla stått inför oss med helt olika erfarenheter, olika karriärer och olika bilder av vad juridik kan vara. Och ändå har de haft något gemensamt: de har påmint oss om att juristlivet inte är ett färdigt paket som någon annan ska bestämma åt oss. Det är vi som formar det.

För vissa av oss kommer juridiken bli yrket vi älskar. För andra blir den en grund att stå på för något helt annat. Vissa av oss kommer att arbeta i domstol, andra i näringslivet, några i politiken och några kanske skriver böcker, leder organisationer eller gör något ingen ännu tänkt på. Oavsett väg kommer ansvaret, möjligheterna och friheten att ligga hos oss.

Stefan Olafsson

Och kanske är det just därför Talet till juristen fortsätter att vara så starkt för mig. Det handlar inte bara om att lyssna på framgångsrika människor. Det handlar om att påminnas om att vi får drömma, vi får ändra oss, vi får utvecklas och vi får välja själva. En dag kommer någon av oss stå där, på podiet i Stora salen, och tala till nästa generation jurister. Kanske med budskapet att vi hamnade exakt där vi tänkt, eller någon helt annanstans, men att det blev bra ändå.

Till dess fortsätter jag att sitta där, lyssna, inspireras och känna samma sak varje gång: Vilken ofattbar tur att få vara en del av detta.

*Eder arkivarie,
Hampus Welin*

Redo för ledningsgruppen?

Vi tror på att ge alla medarbetare möjlighet att växa i sitt yrke, påverka i sitt arbete och utrymme att vara sig själva. Därför låter vi en nyanställd sitta med vid varje ledningsgruppsmöte.

Som en symbol för att få ta plats runt bordet tog vi fram en specialtillverkad stol.

The Seat.

Vem är du och hur vill du utvecklas?

Starta din karriär på vinge.se/karriar

Alva Thörn

Biträdande jurist och advokat

vinge.se

V
VINGE

Looking for a law firm with a competitive culture?

KEEP LOOKING.

Cederquist är en värderingsstyrd advokatbyrå med 170 medarbetare som alla ingår i samma lag och arbetar mot samma mål. Vi tror på samarbete och innovation och drar nytta av varandras kompetenser för att säkerställa högsta kvalitet i vår rådgivning och en företagskultur som präglas av vassa förmågor - inte vassa armbågar.

CEDERQUIST

Alltid steget före.

cederquist.se

Olivia mot Region Skåne

Dissidenten har träffat Centrum för rättvisa och fått följa med på muntlig förberedelse i ett av deras mål. Målet gäller Olivia mot Region Skåne och har redan varit uppe i Högsta domstolen. Efter ett klagande om rätten till prövning så är de nu tillbaka i tingsrätten för att pröva den materiella frågan för att avgöra om Olivia vid sin förlossning blev utsatt för överträdelse av hennes kroppsliga integritet och självbestämmanderätt.

Det hela började 2017 då Olivia skulle föda sitt andra barn vid Universitetssjukhuset i Lund, en förlossning som bedömdes som normal. Men under förlossningen hölls Olivia fast av vårdpersonalen samtidigt som en av barnmorskorna lade sin armbåge och kroppsvikt på Olivias mage för att forcera ut barnet. Ingreppet kallas yttre press och är inte vedertaget inom vården då det är känt att det är riskfyllt och kan medföra ökad risk för förlossningsskador. Detta utfördes trots att Olivia och hennes man högljutt protesterade. Ingreppet medförde att Olivias dotter bröt nyckelbenet och Olivia fick en förlossningsskada. I efterhand har det konstaterats att ingreppet inte var medicinskt motiverat.

Olivia anmälde händelsen till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) samt begärde patientskadeersättning hos Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF). Vårdgivaren fick därigenom kritik för hur förlossningen hade hanterats men varken IVO eller LÖF tog ställning till den grundläggande frågan om bristande samtycke och om Olivias rätt till självbestämmande hade åsidosatts genom användningen av yttre press.

Efter att ha medverkat i en podcast om ämnet kontaktades Olivia av Centrum för rättvisa, en ideell och oberoende aktör som försvarar individens fri- och rättigheter i Sverige. Med deras hjälp stämde Olivia i januari 2023 regionen och begärde 75 000 kronor i skadestånd för att hennes grundläggande rätt till kroppslig integritet och självbestämmande hade överträtts.

Regionen gick med på att betala skadeståndet till Olivia men samtidigt förnekade de allt ansvar för rättighetsöverträdelsen, ett så kallat "orent medgivande". När en part i ett tvistemål medger att betala skadestånd ska domstolen som huvudregel avsluta målet utan att pröva det materiella frågorna i målet. Detta motsatte sig Olivia eftersom det för henne inte var pengarna som var det viktiga utan prövningen av själva rättighetsöverträdelsen. Frågan gick ända upp till Högsta domstolen ("Regionens medgivande" NJA 2025 s. 271) som konstaterade att det skulle strida mot både grundlagen och Europakonventionen om man inte kunde få en sådan rättighetskränkning prövad. Därmed återlämnades målet till tingsrätten för fortsatt handläggning där målet i sin helhet ska prövas.

Som tidigare nämnt fick Dissidenten möjlighet att följa med Olivia och hennes företrädare från Centrum för rättvisa på den muntliga förberedelsen i Kristianstad tingsrätt som hölls i början av november. Under den muntliga förberedelsen klargjordes parternas grunder och inställning, Olivia anförde bland annat

att hennes kroppsliga integritet kränktes i och med att ingreppet skedde utan samtycke. Regionens å andra sidan menar bland annat att de inte behövt samtycke till ingreppet eftersom Olivia redan lämnat ett generellt samtycke till att få förlossningsvård. Därefter sattes även datum för huvudförhandlingen som kommer ske i april nästa år.

Fr.v. Olivias ombud Helena Myrin och Leonard Garg med Olivia

Efter att den muntliga förberedelsen var slut fick vi prata lite mer med Olivia och företrädarna från Centrum för rättvisa. Olivia berättar att även fast hon och hennes dotter idag mår bra så har Olivia fortfarande ett undvikande beteende när det kommer till vården, något som begränsar henne. Att driva domstolsprocessen beskriver hon som den enda terapin för sin PTSD hon har fått genom att bearbeta traumat och möjligheten till upprättelse.

- Det känns som att man kan använda något hemskt som har hänt till någonting konstruktivt, för jag vet hur många kvinnor som råkar ut för det här och genom att driva detta och sätta ljus på det kanske i alla fall några slipper.

Inför avgörandet i Högsta domstolen beskriver Olivia hur hon inte var helt säker på hur det skulle gå. Hon berättar att hon genom processen lärt sig att samtycke och kroppslig integritet inte alltid är något man kan ta för givet. Därför kändes det extra bra när erkännandet kom från Högsta domstolen att hon hade rätt till prövning.

- Jag ville ju verkligen pröva skuldfrågan. Regionen hade ju gått med på att betala skadeståndet och det är klart man kan göra roliga saker med 75 000 kr men det är ju en "piss in Mississippi" jämfört med förlorad arbetstid, trauma, sömnlösa nätter. Det är ju bara en symbolisk summa. [...] Det viktiga är att få upprättelsen och göra det lättare för andra kvinnor att få en sån här sak prövad.

Detta är ett typiskt sätt som Centrum för rättvisa jobbar på, de identifierar att det finns ett samhällsproblem där det juridiskt sett finns en lucka. De ser det som deras uppdrag att fylla luckan genom att utan kostnad företräda individer i domstol och stå för den ekonomiska risken för eventuella rättegångskostnader. Centrum för rättvisas mål fyller två syften, dels att hjälpa individen i målen att få upprättelse, dels att deras mål ska bli prejudicerande

- Vi driver pilotfall för att det ska kunna hjälpa fler. Vi vill använda våra resurser på ett smart sätt, därför kan vi inte driva en mängd processer om samma sak utan vi väljer ett fall som vi tycker illustrerar problemet på ett bra sätt, berättar Olivias ombud Helena Myrin.

- Antingen går målet till högsta instans och blir prejudicerande eller så sätter fallet press på lagstiftaren att förändra lagen, säger Olivias andra ombud Leonard Garg.

Trots det Olivia har gått igenom vill hon ändå lyfta att hon tycker att grundproblemet på en politisk nivå kräver att man satsar mer på barnmorskornas resurser.

- Har man en underbemannad och stressad arbetstillvaro är ju det första som ryker etik och empati och det är större sannolikhet att man ser människor som objekt och inte subjekt. Då tror jag att det är mycket högre sannolikhet att sånt här händer. [...] Det är just därför det här inte handlar om att få upprättelse från en barnmorska för mig, utan det handlar om att få upprättelse från systemet som möjliggjort det.

Text: Louise Nilsson
Foto: Centrum för rättvisa

En motion till JF:s fullmäktige

Text: Louise Nilsson

Vid det sista mötet för fullmäktige 24/25 den 20 maj 2025 diskuterades en motion som inkommit till fullmäktige. Motionen författades av Elliot Berggren och innehöll fyra förslag till ändringar i JF:s stadga. Förslagen gick i huvudsak ut på att reglera styrelseledamöters, de i styrelsen och de i presidiet, möjligheter att sitta i fullmäktige och vara aktiva i utskott samtidigt som de är styrelseledamöter.

Motionen skulle innebära att styrelseledamöter inte skulle kunna inneha en plats i fullmäktige samtidigt som de sitter i styrelsen, med undantag då det inte finns någon ersättare. Vidare tog förslaget sikte på att styrelseledamöter inte ska kunna vara aktiva i andra utskott där det sker en urvalsprocess, exempelvis korpenlaget, DoluSpexet eller Culpakören, förutsatt att det finns andra sökanden eller om fullmäktige beslutar annat. Slutligen föreslog motionen att styrelseledamöter efter sin mandatperiod inte ska kunna inneha tjänstemannaposter, förutsatt att de inte är vakanta.

Motionen innehöll även viss diskussion och reflektion, bland annat kring tydligare kommunikation gällande tjänstemannaval och sättet som valberedningen tillsätts. Även frågan om styrelsens sammansättning och representativitet lyftes i kombination med statistik kring vilka utskott styrelseledamöter under de senaste tio åren har kommit ifrån, där vissa utskott är mer representerade än andra. Dessa punkter låg dock inte till grund för motionsförslaget men diskuterades under fullmäktigemötet.

Dissidenten har varit i kontakt med Elliot som betonar hur mycket föreningen har betytt för honom under hans studietid och att det är därför han tycker att frågan förtjänas att tas på allvar. Enligt Elliot bör en studentorganisation kännetecknas av gemenskap, inkludering, engagemang och öppenhet. Han framhåller att JF är en kår av medlemmarna för medlemmarna och att det aldrig får glömmas bort. Därför anser han att det skapar problem när en person får sitta på flera poster samtidigt i en förening där många vill engagera sig.

Dissidenten har även varit i kontakt med JF:s styrelse och presidium som håller med om att det viktigaste är att en studentorganisation kännetecknas av gemenskap, inkludering, engagemang och öppenhet samt att det är något de ständigt jobbar för.

Vid fullmäktigemötet diskuterades för- och nackdelar med motionsförslagen. Inför mötet hade styrelsen och seniorskollegiet uttalat sig om förslagen, de föreslog avslag, dels med hänvisning till att sådana omfattande förslag kräver utredningsunderlag. Andra argument mot förslaget som lyftes vid fullmäktigemötet var att fullmäktige bygger på indirekt demokrati som innebär att medlemmarna väljer de kandidater de vill se i fullmäktige, oavsett om de är engagerade eller ej. Detta argument möttes med att bara för att en medlem lägger en röst på en kandidat betyder det inte att den står bakom alla ledamotens framtida beslut, till exempel om ledamoten väljer att söka till styrelsen. Mot detta ställdes att det är fritt för FUM att inte välja medlemmen om de inte tycker att personen borde inneha båda uppdragen samtidigt. Ett annat argument mot motionen var att det ska vara kul att vara engagerad inom JF och att man inte ska bygga murar mot engagemang. Detta argument möttes med en fråga om vem det ska vara kul för och vikten av att fler lättare ska kunna engagera sig i JF.

Fullmäktige beslutade att samtliga förslag i motionen skulle avslås. Fullmäktige beslutade dock, efter yrkande, att styrelsen under kommande verksamhetsår 25/26 skulle få i uppgift att utreda de förslag och frågor som lyfts i motionen och därefter presentera sin utredning inför nästa fullmäktige.

För att se över förslagen har styrelsen bland annat tillsatt arbetsgruppen AG Motion. Dissidenten har pratat med arbetsgruppen för att höra mer om arbetet. Vid tillfället, i mitten av oktober, befann de sig i en informationsinhämtningsfas. Det innebär att de bland annat undersöker hur liknande frågor hanteras inom andra kårer, nationer, fakulteten och samhället i stort, såsom riksdag och regering. Därefter kommer arbetet bestå av att analysera det insamlade materialet i relation till motionens förslag och diskutera för- och nackdelar med eventuella förändringar. Underlaget ska sedan sammanställas och förslag ska presenteras för fullmäktige kring vad styrelsen, utifrån underlaget, bedömer vara bäst för föreningen. Förslaget kommer att lyftas inför fullmäktige innan verksamhetsårets slut.

För vidare läsningen finns fullmäktiges protokoll på jf.se (Om JF → Styrdokument och protokoll → Protokoll) *Notera att inte hela diskussionen protokoll fördes gällande detta förslag.*

Motionens förslag i sin helhet?

De medlemmar i Juridiska Föreningen som står bakom denna motion föreslår följande:

1. att stadgan kompletteras med ett nytt stycke 3 i 5 kap. 3 §, med följande lydelse: ”En medlem som väljs till styrelseledamot ska omedelbart frånträda sin plats i fullmäktige, förutsatt att det finns en ersättare enligt justerat röstprotokoll.”
2. att stadgan kompletteras med en nytt stycke 4 i 5 kap. 3 §, med följande lydelse: ”Styrelseledamöter som innehar sitt uppdrag under innevarande verksamhetsår får inte tillträda sina platser i det nyvalda fullmäktige förrän det nya verksamhetsåret har inletts. Ersättare enligt justerat valprotokoll ska tjänstgöra i ledamotens ställe till innevarande verksamhetsårets slut.”
3. att stadgan kompletteras med en ny paragraf, 6 kap. 9 §, med följande lydelse: ”Styrelseledamöter får inte samtidigt vara aktiva i något av föreningens utskott. Undantag får göras om rollen som aktiv inte omfattas av någon begränsning i antalet deltagare, om platsen inte kan tillsättas av annan, eller om fullmäktige beslutar annat.”
4. att stadgan kompletteras med en ny paragraf, 6 kap. 10 §, med följande lydelse: ”Styrelseledamöter får inte, under innevarande eller efter avslutad mandatperiod, kandidera till poster som väljs av fullmäktige enligt 5 kap. 8 § 3 p. Undantag får göras för val till poster som är vakanta efter valfullmäktiges genomförande.”

Hur kan du som medlem påverka på JF?

Den här texten handlar om en motion. Som medlem har du möjlighet att skriva en motion och få den behandlad i fullmäktige om tio medlemmar står bakom motionen. Det finns också många andra sätt att påverka inom föreningen! Du kan till exempel använda funktionen JF-klaga eller JF-tipsa som hittas på JF:s hemsida uppe i högra hörnet (www.jf.se). Klagomålen och tipsen kan lämnas anonymt och kommer endast till JF:s ordförande.

Som medlem har du också alltid möjlighet att kontakta styrelsen, ordförande och vice ordförande via mejl eller hugga tag i oss i korridorerna för att framföra synpunkter och idéer. Vill du i stället lyfta din åsikt med någon bortom styrelsen så kan du alltid mejla föreningens inspektorat. Alla kontaktuppgifter finns på hemsidan!

JF är en studentkår med främsta fokus att utbildningsbevaka och du har därför också stora möjligheter att påverka din utbildning via oss! För att framföra åsikter gällande utbildningen kan du använda JF-klaga eller kontakta ordförande Sofia Åhman eller en ledamot i utbildningsutskottet. Vi är alltid tacksamma för alla synpunkter och tips om hur vi kan utveckla utbildningen! Som student uppmuntrar vi dig starkt att framföra dina åsikter, bra som dåliga, i kursutvärderingarna efter varje kurs.

Slutligen vill vi nämna att vår förening bygger på ideellt engagemang. Det hjärta och den själ som medlemmarna lägger ner är allt. Medlemmar är alltid välkomna förbi kontoret och ställa frågor eller komma med tankar och idéer över en kopp (sponsrat) kaffe. Vi brinner för den här föreningen och vi gör hela tiden vårt yttersta för att utveckla den — det går dock inte utan er medlemmar som kommer med tips och inspiration, så lyft gärna synpunkter med oss. Ses på JF!

Vad är FUM?

Fullmäktige (FUM) är Juridiska Föreningens högsta beslutande organ. Det består av 21 ledamöter och sammanträder normalt ungefär en gång i månaden. Det åligger fullmäktige att utse bland annat föreningens styrelse, tjänstemän, valberedning och valnämnd. Fullmäktige utser också föreningens representanter i externa organ exempelvis på fakulteten. JF:s styrdokument fastställs av fullmäktige, liksom den årliga budgeten. Som du märker ligger alltså alla föreningens allra viktigaste frågor på fullmäktiges bord, och diskussionerna i organet kan bli långa.

Val till fullmäktige sker i mars. Som ordinarie medlem i JF har du rätt att rösta i valet samt ställa upp som kandidat eller nominera någon annan.

DISSIDEJTEN

MED ELSA TROLLE ÖNNERFORS

Kära läsare, i denna artikelserie är vårt mål att ge er en inblick i juristers liv och yrken. På ett lättsamt sätt möter vi jurister som alla har tagit olika karriärvägar och tar reda på hur de hamnat där de är idag. I detta nummer fick vi äran att träffa rättshistorikern, den otroligt skickliga föreläsaren och TV-profilen, den eminenta Elsa Trolle Önnerfors.

VARFÖR BLEV DET JURIDIK FÖR DIG?

- Det var inte meningen

Planen var egentligen klar, det var historiker som Elsa skulle titulera sig som. Det blev hon också så småningom men via en omväg inom juridiken. Resan började 1990 i Lund med tre terminer i historia följt av en termin statsvetenskap. Sedan kom 90-talskrisen och drog undan mattan på arbetsmarknaden. I väntan på bättre tider halkade Elsa in på juristprogrammet hösten 1992 och där trivdes hon oväntat bra med både det studiesociala och JF. Juridiken däremot? Nja...relationen var komplicerad.

- Jag och skatterätt kommer aldrig ha en kärleksrelation överhuvudtaget.

Det var först under termin 7 som bitarna föll på plats. Rättshistorian gjorde entré och Elsa insåg att hon kunde kombinera sitt stora historieintresse med juridiken. Kjell Åke Modéer, professor emeritus i rättshistoria, tillsatte henne som amanuens och sedan dess har hon varit kvar.

HUR HAR DIN VÄG SETT UT FRAM TILL DÄR DU ÄR IDAG?

För Elsa är rättshistoria inte bara ett ämne, utan ett sätt att förstå hela juridikens DNA. Om man vet hur ett rättsområde blev som det blev, då är det så mycket lättare att förstå hur det ser ut idag, förklarar hon. Rättshistorien blir, som hon själv uttrycker det, "en språngbräda till allt möjligt". Det är därför hon då och då gjort små gästspel inom andra rättsområden: familjerätt och civilprocess. Att dyka djupt ner i något, att grota ner sig i det från grunden, går helt i linje med hennes stora kärlek: undervisningen

- 📍 Mitt ute i bushen mellan Höör och Hörby
- 🎓 Lunds universitet 1998
- 📁 Docent och universitetslektor vid Lunds universitet
- 🏠 Inspector Helsingkrona nation

FAVORITCITAT

Fri käft!
- Eva Andén

FAVORITRÄTTSFALL

“Harry Scheins testamente”
HovR T 9983-09

- Vad var frågan? *skerattar hon, innan hon fortsätter.*

Det var professor Kjell Åke, som först lyfte in henne i ämnet och anställde henne som amanuens. Efter det följde hon rättshistorians röda tråd genom alla sina fördjupningskurser, skrev sitt examensarbete, tog examen 1998 och började arbeta som assistent åt Kjell Åke. 2001 fick hon sin doktorandtjänst och sedan dess har hon blivit kvar.

VAD FICK DIG ATT DRAS TILL AKADEMIN?

Att fördjupa sig inom historia, forska och göra en universitetskarriär var alltid planen för Elsa. Det var så hon hade önskat det och så blev det, om man bortser från en termin när hon arbetade på ett förlag i Malmö.

HUR SER BALANSEN UT MELLAN FORSKNING OCH UNDERVISNING?

Som mycket annat i livet är det viktigaste balans, för Elsa är det ett 50/50 upplägg som är det önskvärda. För att ha någonting att säga till oss studenter är det jätteviktigt att forska för att ständigt ha nya saker och samband att undervisa om. Hon förklarar att forskningen och undervisningen är varsitt ben, för att kunna stå behöver hon båda.

- Jag blir en bättre forskare när jag undervisar och jag blir en bättre föreläsare när jag forskar.

VEM ÄR DIN STÖRSTA FÖREBILD I LIVET OCH KARRIÄREN?

Elsa har tre personer som alla har inspirerat henne på olika sätt, både i karriären och i livet. Det är de som har stått för den viktigaste vägledningen när det kommer till att hon idag är där hon är. Den första är Kjell Åke, som var hennes handledare när hon doktorerade. Det var han som introducerade henne och doktorandkollegorna till att våga vara nyfikna och intresserade, att ställa frågan "Varför?". Den andra förebilden Elsa nämner är Eva Andén, en av Sveriges första kvinnliga jurister (även omnämnd i *Besvärliga fruntimmer* - Tävla!). Andén var en kvinna som var före sin tid, hon hade verkligen skinn på näsan! Tredje ut är Katarina Olsson, professor emerita i civilrätt. När det kommer till att vara en kvinnlig akademiker och ledare är Olsson den stora ledstjärnan.

- När jag fegar och velar hemma brukar min man säga: "Du behöver vara mer som Katarina Olsson".

HUR KOMMER DET SIG ATT DU ÄR INSPEKTOR PÅ HELSINGKRONA NATION?

- Det är Katarina Olssons fel!

Elsa har alltid älskat Lunds studentliv. Hon satt i JF:s styrelse under mitten av 90-talet som ansvarig över programutskottet. Under Elsas studietid var man tvungen att vara med i en studentnation om man ville gå på deras klubb, därav blev det för Elsa Wermlands (partynation, rockklubb och första nation att servera tequila!). Kopplingen till Helsingkrona nation kom senare i livet, när Katarina Olsson ringde 2016 och frågade om inte Elsa skulle bli inspektor. Och så fick det bli, sedan 2017 kan hon titulera sig som Inspektor för Helsingkrona nation. Det roligaste med att vara inspektor är mötet med studenterna, likt i undervisningen. Ofta vet hon inte ens vad HB-studenterna pluggar, det glöms bort i livliga och spännande diskussioner om allt mellan himmel och jord.

HUR KOMMER DET SIG ATT DU BÖRJADE I FRÅGA LUND?

- Som så mycket annat i livet, bananskal.

Egentligen vet Elsa inte själv varför just hon blev tillfrågad, men det började 2018 när Lund hade äran att, på Stortorget, husera Musikhjälpens glasbur. Som en del av insamlingen skulle det hållas en live-version av Fråga Lund, då fick Elsa frågan om att medverka.

- Vem som droppade mitt namn där vet jag inte men jag säger tack, det har varit väldigt roligt.

Därefter hörde de av sig och frågade om hon även ville vara med i det TV-sända programmet, vilket Elsa självklart tackade ja till. Numera medverkar hon som gästartist ungefär en gång per säsong. Svaret på "varför" attribuerar Elsa till kärleken till undervisning. Hon brukar säga att det inom henne bor en liten folkskollärare som vill lära folk en massa konstiga saker. Men främst är det för att hon tycker att det är så fruktansvärt roligt att undervisa. Trots att juridiken inte tillåter experiment likt kemisterna och fysikerna har hon ändå testat på en del, bland annat gamla bevismetoder och gamla straff. Hon framhåller att man kan utsätta Robin Paulsson för ganska mycket!

HUR SÅG SKRIVPROCESSEN UT FÖR BESVÄRLIGA FRUNTIMMER? HUR GÅR DET TILL NÄR MAN FORSKAR I RÄTTSHISTORIA?

Elsa liknar arbetet som forskare med att vara detektiv. Som rättshistoriker vänder hon sig oftast till arkiv där sökandet ofta leder till många roliga upptäckter men inte alltid det hon är ute efter.

- Det är väldigt sällan man får saker presenterat på ett fat.

Att skriva om just kvinnliga pionjärer visade sig snabbt vara en utmaning eftersom det inte fanns mycket material att jobba med. Men med hjälp av gamla dagstidningar och en intervju med en pigg 92-åring som hade arbetat med dessa kvinnor kunde Elsa till slut färdigställa boken *Besvärliga fruntimmer*. Det tog 10 år att skriva boken, mycket på grund av att forskningen sker vid sidan av undervisningen och andra åtaganden. Den främsta motivationen för Elsa är när nyfikenheten smittar av sig och folk vill veta mer "*det är därför man gör det*".

EN JULHÄLSNING

Kära läsare, har ni som vi tyckt att vi är väldigt roliga? Vad kul! Efter 5 producerade artiklar är vi väldigt nöjda med året. Vi vill även tacka er som skrattat, läst och tävlat. Tack för i år, håll till godo!

God jul och gott nytt år önskar
Siri, Wilma och Rebecka

TÄVLING

VINN ETT SIGNERAT EXEMPLAR AV *BESVÄRLIGA FRUNTIMMER*
AV **ELSA TROLLE ÖNNERFORS**

➡ VILKET ÄR DET VIKTIGASTE RÄTTSHISTORISKA ÅRET OCH VARFÖR?

SKRIV EN KORT MOTIVERING OCH SKICKA DITT SVAR TILL
DISSIDENTENS INSTAGRAM SENAST 15 JANUARI 2026.

📷DISSIDENTENJFLUND

Speedating

FRÅGA LUND ELLER ÖPPET FALL?

Jag kan ju inte välja mellan mina två bebisar! Usch detta är mycket värre än de andra frågorna.

ÄR DET SÅ FEL ATT ÄNDRA I SIN EGEN WIKEDIAPROFIL??

Jag har svårt för det, jag brukar be mina kompisar. Nej usch nej där tar egot stopp, det har jag faktiskt aldrig gjort. Det är ju inte jag som har lagt upp min egen profil vill jag säga.

SVARAR DU HELLRE PÅ FRÅGOR FÅN STUDENTER ELLER FRÅGA LUND?

Nej men då måste jag nog säga studenter, ni är så kluriga, ni är mycket klurigare än tv-tittarna.

ÄR DET SÅ FEL ATT FÅ LITE HYBRIS FÖR ATT ENS BÖCKER ÄR KURSLITTERATUR?

Hybris? Ja eh nej men lite hybris kan man väl få ha varje gång man ger ut en bok? Det är inte så lätt att få ihop de där böckerna. Vi skriver kurslitteratur för att studenterna ska få så bra material som möjligt som passar till kurserna, inte så att vi kan stå ute i Lundagård med en bok i handen.

HELSINGKRONA NATION ELLER JF?

Åh men ni kan ju inte be mig välja, nej det är två delar av mitt hjärta, nej det kan jag faktiskt inte välja på riktigt, nej nej det går inte. HB är min bästa nation och JF min bästa kår!

VEM DÖD ELLER LEVANDE, HADE DU VELAT ÄTA MIDDAG MED?

Ruth Bader Ginsburg, jag har faktiskt träffat och hälsat på henne en gång. Lång historia kort: hon blev hedersdoktor här i Lund 1969 så 2019 så var det 50 år sedan och då var hon ändå i Stockholm och skulle ta emot ett pris så då åkte vi upp en hel busslass med fakultetsledning och studenter och fick lyssna på hennes föredrag. Jag har aldrig varit med om en sådan liten människa som gjorde så stort avtryck, det blev knäpptyst när hon klev in i rummet.

SITTER DU HELLRE PÅ EN TVÅ TIMMAR LÅNG FÖRELÄSNING OM DOMAROUTFITS GENOM TIDERN MED MARTIN SUNNQVIST ELLER MAGNUS LADULÅS OCH LANDSKAPSLAGARNA MED PER NILSEN?

Ska jag välja här också? Ja, det är ju svårt men jag tror Martin vinner med domarkapporna faktiskt, kläder är kul, förlåt Per.

Är du en nyfiken själ med öppet sinne? Detta är för dig!

Vi frågade Elsa vad det hade stått i en kontaktannons för yrket inom akademien. Det här blev svaret...

Har du ett öppet sinne? Detta är en annons till dig som är nyfiken, vetgirig, självständig med gott sittfläsk- välkommen till akademien!

xoxo Siri, Wilma och Rebecka

Foto: Rebecka

Be the best you.

We are looking for people with the distinct Roschier mindset. People with talent. People with dedication. People with a continuous drive to learn more and develop.

We take pride in recognizing talent and giving them a platform for reaching their full potential. At Roschier, you will have opportunities to work to the best of your ability and develop your talents to the full.

Become the best version of yourself!

 [Read more at Roschier.com](https://roschier.com)

ROSCHIER

[Roschier.com](https://roschier.com)

Det *perfekta* livet?

Text: Karin H. Larsson

Gå minst 10 000 steg om dagen”, ”träna varje dag”, ”vakna senast klockan 5 varje dag” och ”How to unlock your full potential”. Råden tar aldrig slut. Varje gång jag ser dem ger de mig lika dåligt samvete. Över att jag inte lever ett helt perfekt liv. Över att jag inte är en ”clean girl” eller en ”it girl”. Hur mycket sanning ligger bakom råden och hur ska man egentligen tackla denna våg av uppmaningar?

Det händer ofta att det första jag möts av på morgonkvisten är ett inlägg som får mig att känna mig otroligt oproduktiv. Inlägg om personer som stiger upp i ottan och hinner träna, jobba, tvätta och lösa fred på jorden innan jag ens hunnit vakna och som ändå ser helt utvilade ut. Personer som dessutom går och lägger sig samma tid varje kväll efter att ha tagit sig igenom sina perfekta kvällsrutiner och sedan vaknar i så god tid att de i lugn och ro hinner fixa det perfekta håret morgonen efter. Samtidigt som jag avundas hur lätt det verkar för dem har jag insett att rutiner av det slaget helt enkelt inte passar för mig. Som student är det inte alltid möjligt att konsekvent gå och lägga sig klockan 22 och sedan vakna klockan 6 morgonen därpå (åtminstone inte för min del– kanske finns det några superhjältar därute som krigar sig igenom det).

Efter en sen hemgång en kort tid sedan slog mig insikten att jag skulle börja klockan 08:00 morgonen därpå. Visserligen lyckades jag ta mig upp och komma i tid till föreläsningen efterföljande morgon men jag kände mig varken särskilt fräsch eller utvilad. Jag kände mig rent av som motsatsen till en ”clean-girl”. Medan jag satt på föreläsningen slog det mig dock att det ligger något avundsvärt i denna frihet studentlivet ger. I möjligheten att kunna gå ut en vardagskväll, i möjligheten att kunna släpa sig till skolan morgonen därpå efter knappa timmars sömn och i möjligheten att vända på veckan och anpassa dygnet efter tillfälliga omständig-

heter helt fritt. Det är något helt unikt för studentlivet och det ligger till och med något filmatiskt över det: över synen av studenter som släntrar in i tysta klockan 11 en torsdagsförmiddag med ett otal energidrycker i handen, över synen av ciderflaskor och snusprillor ute på gatorna och över förnimmelsen att allt som betyder något är nuet.

Jag vill inte uppmana någon att leva ansvarslost och gå ut varje kväll. Däremot hoppas jag på att stilla oron hos dem som alltid får dåligt samvete efter att ha gått ut en vardag och som oroar sig över att de inte är produktiva nog dagen därpå. Det är, trots allt, värt det att ta denna unika frihet i studentlivet tillvara. I slutändan är det bara nu man har möjligheten att göra det. Att någon gång då och då råka missa en föreläsning på grund av att ha varit ute sent kvällen innan innebär inte att man automatiskt är en oproduktiv människa eller att man inte kan ”uppnå sin fulla potential” för det. Dessutom finns det, i motsats till vad inläggen säger, inget facit för hur man är en person som ”låst upp sin fulla potential” eller som är en ”it girl”. Det är upp till varje person att självständigt bestämma vad som utgör dess egen version av ett lyckat liv.

Jag hoppas verkligen att jag lyckats stilla oron hos den som behövt det. Dessutom hoppas jag att du som läsare tar tillvara den frihet som studentlivet ger och att fokuserar på vad som gör just dig lycklig, i stället för att fokusera på vad normerna säger. Ingen person är mer ’perfekt’ än en annan och ett inlägg på sociala medier är definitivt inte någon fullständig måttstock som talar om sanningen om hur man ska vara. Vi alla är olika individer med olika livsbanor och det är inte rimligt att tänka sig att alla ska mätas enligt samma kriterier och omständigheter. Hur klyschigt det än låter, kom ihåg att du är perfekt precis som den du är.

Från vårbal till Wienbal: att göra en utbytestermin

En klassisk wienerschnitzel!

Bal i Wien

En av de många Würstelstanden

Julmarknad framför rådhuset

Text och foto: Maja Skillius

Efter tre år i Lund känner man staden utan och innan. Man har testat de flesta nationer, hunnit både jobba och gå på höstfest och vårbal och vågat missa några fler föreläsningar än man gjorde på T1. Efter grundterminerna väntar nya äventyr, som fördjupningskurser, APU-praktik och den fria terminen. Det är på den fria terminen som många väljer att lämna landet för att åka på utbyte. Det är spännande, läskigt, men det framförallt ett otroligt roligt äventyr!

Mitt utbyte gick till Wien, en fantastisk stad med palats, kyrkor och museer i varje hörn. Om de lokala wieninvånarna hade sett Sparta hade de nog satt kaffet i halsen. Här smyckas byggnaderna med vacker stuckatur, och till och med universitetet ser ut som något hämtat ur en Harry Potter-film. Det är inte svårt att romantisera sin vardag när man passerar tio olika palats bara på vägen till föreläsningen.

Allt för olikt från Lund är det dock ändå inte! Kaffekulturen är lika stark här, och det finns till och med en balsåsong! Jag hade tur att få gå på bal i ett palats, men oj vad det var stora skillnader från vårbalen i Lund. Här inleds kvällen med en öppningsceremoni, där tjejer i vita klänningar och långa handskar och killar i frack dansar vals till klassisk musik. Inga trerättersmiddagar eller spex, men desto mer guld, snittar och klackskor. Man kände sig som Askungen på en bal på slottet, bara minus delen att man lämnade vid midnatt.

Runtom i staden finns Würstelstände utspridda, små korvkiosker som är en kulturupplevelse i sig. Om du vaknar upp en dag utan

någon plan, ta den röda spårvagnen i 30 minuter för att vandra upp bland vingårdarna, sätt dig ner med ett glas vin och beundra den vackra utsikten över staden. Inget Wien utan vin! Du kan som student gå på opera, teater och konserter för en billig peng, och det känns nästan överkligt att kunna se en världskänd orkester på en helt vanlig tisdag. Ena dagen sitter du i en park med en billig radler, nästa dag promenerar du längs gator där Freud, Klimt och Mahler hängt. Om du åker under höstterminen får du dessutom uppleva den fullständiga julgalenskapen. Redan i början av november gick jag på min första julmarknad (vid ett slott!) och drack min första Glühwein. Plötsligt var jag fast i fällan av julpynt, julmusik och överdriven julstämning. Klagar inte!

Att åka på utbyte är verkligen en så rolig upplevelse! Allt är nytt, människorna, maten, språket, till och med tvättmaskinen. Du vet aldrig vem du kommer att sitta bredvid på nästa föreläsning eller i vilken stad du spontant hamnar i nästa helg. Man skrattar mycket, tillsammans med andra och ibland åt sig själv. Man lär sig kanske språket i landet man är i, eller i mitt fall, alla tyska spinningstermer som finns, vilket absolut kommer att hamna på CV:t. Du träffar så många roliga, annorlunda, men riktigt snälla personer och lyckas kanske skaffa dig ställen att övernatta på när du gör din Europe summer. Hela vardagen känns som ett äventyr, även om det bara består av att dricka kaffe på ett nytt kafé eller försöka hitta rätt spårvagn. Du kommer snabbt in i det och känner dig förhoppningsvis som en av "the locals" eller i alla fall verkar du som det när familj och vänner kommer på besök och du visar alla dina hidden gems! Så åk, åk, åk, du kommer inte att ångra dig!

Man lär sig också att det finns många sätt att spendera sitt utbyte och vara student på. I början är det lätt att undra om man “gör sitt utbyte rätt”. Ska man resa varje helg? Gå på alla fester? Hinna läsa hela kurslitteraturen på ett nytt språk? Det finns inget rätt eller fel. För vissa blir utbytet ett halvår av att gå på reformerpillates och dricka kaffe, för andra en intensivkurs i stadens nattliv. Kanske spenderar man mer tid utanför den stad man gör utbyte i, än faktiskt i den. Eller så gör man en blandning av allting! Inget utbyte är det andra likt, så att jämföra med vad dina vänner hittar på, på andra sidan jorden, är som att lyckas få full pott på Eva Lindell-Frantz fråga på väggen-tentan - omöjligt.

Man börjar också uppskatta Sverige på ett helt nytt sätt! Det fantastiska utbudet på ICA, att slippa bära kontanter, att faktiskt kunna anmäla sig till en kurs utan att behöva få nästintill psykbrut. Aldrig någonsin har jag uppskattat Ladok som under mitt utbyte. Den svenska smidigheten har inte riktigt nått de södra breddgraderna ännu, men med is i magen, slavisk läsning av tidigare Travel reports och en överdriven “det löser sig”-attityd ser man att det faktiskt gör det, även om det ibland kräver fler stresspåslag än planerat. Man inser att man också kan sakna Lund, utan att längta hem. Man promenerar längs nya gator, ser fantastiska saker, men önskar ofta att ens nära och kära var där för att dela stunden. Samtidigt vet man att de har sina egna äventyr, i Turin, Singapore eller kvar i Lund, och att ni möts snart igen med fler storytimes än ni någonsin kommer att hinna berätta om över lunchpausen inne på JF.

För mig blev utbytet inte bara en paus från Lund, utan ett sätt att se Lund på nytt. När man kommer tillbaka igen är JF sig likt och kullerstenarna densamma, men du bär med så många nya minnen och erfarenheter när du går in i Puffen igen. Men jag är otroligt glad att jag kommer få dela Lunds kullerstensgator med alla studenter, och särskilt mina vänner igen. Kanske får jag också möjligheten att visa de nya vännerna jag träffat på utbytet Lundalivet. För hur ska man annars kunna ge en rättvis bild av hur ett spex går till, att du kör över 24 timmar för valborgsbiljett och en upcoming lundakarneval utan dess like?

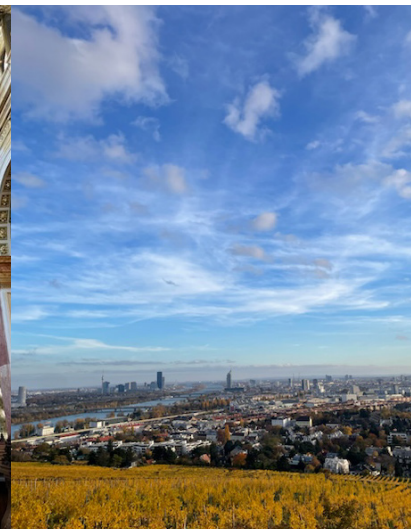
Högsta domstolen

Babels torn på Kunsthistorische museum

En av Wiens många kyrkor

Utsikt över Wien från vinodlingarna

Tips inför utbyte

- Läs Travel reports!
- Maila din studievägledare för att se att de kurser du vill söka godkänns av juridiska fakulteten i Lund
- Håll koll på allt pappersarbete, vaccinera dig och glöm inte att söka erasmus-stipendiet
- Kolla dina terminstider, vissa börjar i juli, andra i oktober.
- Börja leta boende i tid. Marknaden är tuff, ibland tuffare än i Lund
- Gå med i olika grupper på Facebook / WhatsApp / annan social kanal som används
- Ta med tillräckligt många förpackningar av ditt svenska favoritsnacks (Kalles kaviar helst)

VAR BORDE JAG ÅKA PÅ UTBYT?

Quiz

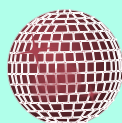

Min go-to nattamat

- A. Snabbnudlar
- B. Korv
- C. Ingen mat, går och lägger mig direkt, ska upp tidigt
- D. Kebab
- E. Poutine

Vem är jag på JiA-mässan

- A. Med i JiA-kommittén / jobbar som mässvärd
- B. Tar gratis kaffe från alla byråer
- C. Bangar mässan för att du är på resa
- D. Kommer bara för höstfesten
- E. Fyller i alla formulär för att vinna biljetter till nästa sportevenemang

Var du hittar mig

- A. ÖG:s silent disco
- B. Sopplunch på VG
- C. Sunwing på Helsingkrona
- D. Casanova varje lördag
- E. Gbgs Bojen

Vad jag vill bli när jag blir stor

- A. Finance bro
- B. Askungen
- C. Surfare
- D. DJ
- E. Hockeyproffs / hockeyfru

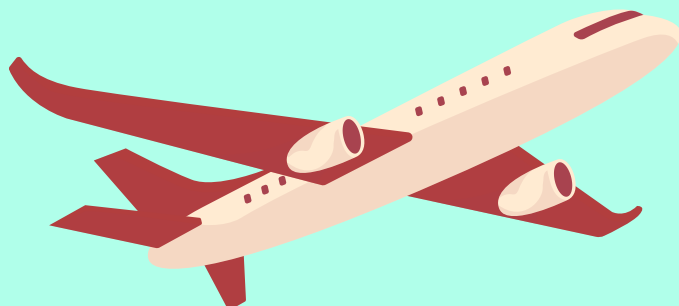
Favoritplats att plugga på

- A. Tysta på Juridicum
- B. Universitetsbiblioteket
- C. Plugga? Inte för mig
- D. Ute i Botan
- E. StudieC

Min favoritlag i lagboken

- A. Aktiebolagslagen
- B. Förvaltningslagen
- C. Utlänningslagen
- D. Alkohollagen
- E. Miljöbalken

Resultat

Flest A

Singapore

Du äger minst tre half-zips och har ett LinkedIn-flöde som andas framgång. En perfekt utgångspunkt om du vill ha “the authentic asian experience”, bara med AC inkluderat. Några vaccinationer senare så är du redo att leva på den godaste satayen du någonsin kommer att äta i ett halvår.

Flest C

Sydney

Du vill komma så långt bort från Lund som möjligt och packa enkla kläder. Du är chill och har redan kollat upp var du kan hyra en van för att åka längs Australiens kust. Förvänta dig pappersarbete och planering inför ditt utbyte, så att du du slipper bli featured på senaste avsnittet av Gränsbevakarna Australien.

Flest E

Montréal

Du får äntligen leva ut din “american dream”, bara slippa allt drama som pågår i USA. Gå på hockey (eller agera hockeyfru), besöka naturparker och kanske om budgeten räcker ta en sväng inom New York. OBS, du kanske borde börja slipa på din franska, för det är the way-to-go i denna del av Kanada.

Flest B

Wien

Kaffe är inte bara kultur för dig, utan en kult. Du älskar att romantisera din vardag och vill fylla instagramflödet med vackra byggnader och konst. Man hittar dig vid ett av de många Würstelstanden efter en bal på slottet (konkurrerar ut AF-borgen enkelt).

Flest D

Barcelona

Una cerveza por favor och sena nätter står på schemat. Ingen mer stad i ljus vid kl. 02, utan vid kl. 02 börjar din kväll. Erasmus-stipendiet finansierar din sangria i solen och din nya mobil som du var tvungen att köpa efter att ficktjuvarna fick tag på din gamla.

Ses vi i vår?

Snart öppnar ansökan till Lindahl Law School

Vill du fördjupa dig i affärsjuridiken tillsammans med några av branschens främsta jurister? På Lindahl Law School får du både praktisk erfarenhet och möjlighet att bygga nätverk inför framtiden. Håll utkik i Lindahls kanaler – @advokatfirmanlindahl – ansökan öppnar snart. Kanske ses vi i Malmö till våren?

Lindahl

Vill du vara där det *händer*?

Hos oss får du den stora byråns alla fördelar. Du får arbeta med stora och komplexa ärenden, i nära samarbete med några av Sveriges högst ansedda affärsjurister. Samtidigt är byrån inte större än att alla känner alla. Vi arbetar i små sammansvetsade team där nytexaminerade jurister arbetar tätt ihop med både delägare och andra seniora jurister. Vill du under studietiden få en försmak på livet som affärsjurist? Läs mer om våra traineetjänster, mentorskapsprogram och andra studentmöjligheter på gda.se/karriar

SKAPA KONTAKT

G&D

Fredspalatset, där Internationella domstolen har sitt säte, via Wikimedia Commons.

Internationella domstolen, Lunds universitet, och Israels ockupation av Palestina – en legal opinion

Text av Ebba Lundgren och Emmie Eklund

Artikeln utgör en legal opinion baserad på den Internationella domstolen i Haags (ICJ) rådgivande yttrande från den 19 juli 2024. Yttrandet behandlar Israels politik och praxis i de ockuperade palestinska områdena — Västbanken, östra Jerusalem och Gazaremsan — före den 7 oktober 2023. Analysen omfattar således inte händelser i Gaza efter den 7 oktober. Artikeln har enbart juridisk grund och baseras inte på några politiska ställningstaganden.

De senaste åren har universitet runt om i världen, inklusive i Sverige, blivit en aktiv scen för protester mot Israels agerande i Palestina. Studenter och forskare har krävt att universiteten ska avsluta samarbeten med israeliska institutioner, bojkotta Israel, eller på annat sätt markera sitt motstånd mot Israels överträdelser av folkrätten. Även vid Lunds universitet har liknande krav framställts. Trots dessa krav har den juridiska diskussionen framför allt fokuserat på lagligheten av Israels historiska och nutida agerande, och utelämnat just universitetens ställning och ansvar enligt folkrätten.

För att närma oss den diskussionen behöver vi förstå Sveriges förhållande till folkrätten. Folkrättsliga normer får inte direkt verkan inom Sverige förrän de införlivats i den nationella rättsordningen. Denna dualistiska tradition förändrar emellertid inte att Sveriges folkrättsliga förpliktelser gäller gentemot det internatio-

nella samfundet från dess att Sverige ratificerat traktater eller då bindande sedvanerätt uppkommit, oberoende av nationell implementering. Det bör här poängteras att Sverige har ratificerat och därmed åtagit sig att efterleva Genèvekonventionerna med sina tilläggsprotokoll som bland annat reglerar ockupation, Stadgan för den Internationella Domstolen som etablerade ICJ, Rasdiskrimineringskonventionen, samt Folkmordskonventionen.

Med ICJ:s rådgivande yttrande 'Legal Consequences arising from the Policies and Practices of Israel in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem', som meddelades den 19 juli 2024, fick den juridiska diskussionen en ny och tydlig utgångspunkt för analys av tredje staters ansvar gentemot Palestina och Israel. I yttrandet fastslog domstolen att Israels ockupation av de palestinska områdena är olaglig och klargjorde vilka skyldigheter den olagliga ockupationen medför för olika aktörer, inklusive tredje stater. Mot bakgrund av ICJ:s rådgivande yttrande tog 11 studenter på masterprogrammet i International Human Rights Law vid Lunds universitet initiativet att undersöka om det finns folkrättslig grund för argumentet att universiteten har en skyldighet att agera. Projektet, som handledes av Valentin Jeutner, docent i folkrätt vid juridiska fakulteten, resulterade i en promemoria som överlämnades till universitetsledningen den 30 maj 2025.

Promemorians slutsats är att svenska universitet, inklusive Lunds universitet, omfattas av de folkrättsliga förpliktelser som klargörs av ICJ i det rådgivande yttrandet. Universiteten har därigenom en skyldighet att erkänna situationen i de ockuperade palestinska områdena som olaglig samt vidta aktiva åtgärder för att få ett slut på den olagliga ockupationen. I denna skyldighet ingår, enligt FN:s oberoende internationella undersökningskommission, att inte ge stöd eller bistånd till utbildnings-, akademiska-, forsknings- eller kulturella aktiviteter som bidrar till eller upprätthåller den olagliga ockupationen. Att universiteten har denna skyldighet härleds från Sveriges och övriga tredje staters skyldighet att avstå från traktatförbindelser, ekonomiska relationer och diplomatiska handlingar med Israel som erkänner eller bidrar till att upprätthålla Israels kontroll över de ockuperade palestinska områdena, vilket även inkluderar alla former av samröre med israeliska utbildningsinstitutioner.

Universitet utgör inte självständiga ansvarssubjekt enligt folkrätten. De verkar emellertid inom ramen för Sveriges folkrättsliga förpliktelser och deras agerande kan tillskrivas staten. Denna koppling grundas i statsansvarsreglerna (ARSIWA), som utgör bindande internationell sedvanerätt och fastställer under vilka förutsättningar en stat kan hållas ansvarig för folkrättsbrott. Enligt dessa regler tillskrivs staten bland annat ansvar för handlingar som begås av statliga organ. Enligt FN:s folkrättskommission är ett statligt organ varje individuell eller kollektiv enhet som utgör en del av statens organisation och handlar på dess vägnar. I svensk rätt används inte termen statligt organ. Istället används termer såsom det allmänna och förvaltningsmyndigheter, vilket avser organ som utövar offentlig makt och organiseras enligt offentlig rätt. Svenska universitet, såsom Lunds universitet, är enligt svensk rätt förvaltningsmyndigheter under regeringens jurisdiktion. Även om universiteten har en hög grad av akademisk frihet och är organi-

satoriskt självständiga, påverkar inte det deras status som statliga organ. FN:s folkrättskommission har klargjort att även handlingar av myndigheter som betraktas som autonoma enligt nationell rätt kan tillskrivas staten i folkrättslig mening. Detta innebär att handlingar som vidtas av svenska universitet, i egenskap av förvaltningsmyndigheter, kan tillskrivas den svenska staten.

Sammanfattningsvis bekräftar ICJ:s rådgivande yttrande från den 19 juli 2024 att Israels ockupation av de palestinska områdena är olaglig samt att tredje stater, såsom Sverige, har en skyldighet att erkänna situationen i de ockuperade områdena som olaglig samt vidta aktiva åtgärder för att få ett slut på ockupationen. Svenska universitet, inklusive Lunds universitet, är förvaltningsmyndigheter och utgör därmed statliga organ enligt folkrätten. Deras handlingar eller underlåtenhet kan tillskrivas den svenska staten i enlighet med ARSIWA. Eftersom universitetens agerande eller underlåtenhet kan ådra den svenska staten ansvar, måste de också respektera de skyldigheter som motsvarar statens internationella åtaganden.

Lunds universitet måste därför avstå från handlingar som kan bidra till eller legitimera den olagliga ockupationen. Underlåtenhet att agera innebär att Sverige brister i sina folkrättsliga förpliktelser, potentiellt med internationella konsekvenser som följd. Hur universitetet rent praktiskt bör och kan fullgöra dessa folkrättsliga förpliktelser erfordrar bland annat en analys av svensk nationell rätt och faller utanför både promemorians och artikelns utredningsområde.

Författare av promemorian: Meera Kaiser, Drishti Alagh, Valerie Rücker, Matheus Sales, Gustavo Rabelo, Amélie Strebel, Ebba Lundgren, Charlie Guerit, Emmie Eklund, Maria-Ecaterina Nistor och Juan Camilo Restrepo

2025

Det händer alltid mycket i juridikens värld och därför vill vi här ge några exempel på lagändringar och rättspraxis från året som gott. Det här är varken en uttömmande eller särskilt nyanserad lista om allt som hänt under året (för det rekommenderar vi en prenumeration på valfri juridisk tidning eller någon av fakultetens fördjupningskurser) utan endast några exempel från de rättsområden som behandlas på juristprogrammet så att du kan känna dig något uppdaterad eller iallafall något mer redo för december's alla middagsdebatter. Tack till fakultetens medarbetare som har tipsat oss om olika ändringar.

Allmän rättslära

Allmän rättslära är kanske inte juristprogrammets mest ändringsbenägna kurs men lagförändringar i andra rättsområden aktualiserar dock ständigt rättsfilosofiska teorier. Ett exempel från året som gått är regeringens förslag om säkerhetsförvaring. Det är en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd som ska kunna användas för personer som har en hög risk för återfall i viss allvarlig brottslighet och som aktualiserar frågor om balansen mellan retribution och prevention i straffrätten.

Fordringsrätt

En nyhet inom konsumentkrediträtten är att begreppet högkostnadskrediter är borttaget och att det finns en maxgräns för avtalad ränta mot konsument.

Familjerätt

Tryggare hem för barn eller *Lex Tintin* är en lagändring i föräldrabalken för att stärka skyddet för barn mot våld och andra kränkningar och för att stärka tryggheten och stabiliteten för barn som är placerade i familjehem. Barn ska inte behöva träffa en förälder om de riskerar att fara illa. Lagstiftningen är ett resultat av det uppmärksammade fallet när 8-årige Tintin mördades under ett umgänge med sin pappa.

Socialförsäkringsrätt

I oktober trädde nya ALF i kraft och med den även en ny beräkningsmodell för arbetslöshetsförsäkringen. Den baseras nu på inkomst, inte på antalet arbetade timmar.

Detta kan ge fler typer av anställningar (t.ex. deltider eller varierande arbetstid) möjlighet till ersättning.

Avtalsrätt

I T 607-24 *Nätkasinot* ansåg HD att ett spelbolag hade handlat i strid med tro och heder när de ingått avtal med en kund då de måste anses haft vetskap om spelarens allvarliga spelproblem. De aktuella rättshandlingarna från spelarens sida kan därför enligt 33 § avtalslagen inte göras gällande. I NJA 2025 s 374 *Brf Ida* uttalar sig HD om tolkningen av reklamationsfrister i standardavtal. Om det inte uttryckligen anges i avtalet, innebär enligt HD inte en tidsfrist för att framställa skadeståndsanspråk automatiskt att ersättningsrätten går förlorad.

Immaterialrätt

Vi har en ny patentlag (2024:945) som ersatte 1967 års patentlag. De båda lagarna skiljer sig inte så mycket i materiellt avseende men den nya lagen är mer anpassad till de internationella regelverken. Dessutom har den gamla lagen sedan sin tillkomst ändrats många gånger vilket gjorde den svårtillgänglig och detta motiverade en ny lagstiftning. I PMT 7965-24 *Dreamhost* bedömde HD om en juridisk person kan få ersättning för ideell skada eller annan icke-ekonomisk skada vid upphovsrättsintrång. HD uttalade bl.a. att ideell skada i form av i lidande eller annat förfång normalt inte aktualiseras för juridiska personer vid upphovsrättsintrång om det inte finns en nära koppling mellan den juridiska personen och den upphovsman som har skapat verket.

Folkrätt

På grund av det rådande världsläget med ökade politiska spänningar och flera pågående konflikter har belastningen på Internationella domstolen (ICJ) och Internationella brottmålsdomstolen (ICC) ökat. Under 2025 har ICJ bland annat avgett två rådgivande yttranden om staters klimatförpliktelser, där domstolen betonade sambandet mellan miljöskydd och mänskliga rättigheter samt hur en hälsosam miljö är en förutsättning för att skydda dessa. Domstolen har även yttrat sig om Gazas ockupation och de skyldigheter som följer därav.

In memoriam

Spårbyte 5:15 a UtIL
+ 1 april 2025

Möjligheten till spårbyte innebar att den som har fått avslag på sin asylansökan, och som arbetat under sin asylprocess i Sverige, under vissa omständigheter kunde få sin ansökan om uppehållstillstånd på grund av arbete prövad utan att behöva lämna landet.

Lag (2017:1200) om skatt på flygresor
* 1 april 2018
+ 30 juni 2025

Från och med den 1 juli i år är flygskatten, en skatt som skulle betalas för flygresor från svenska flygplatser, avskaffad.

Socialtjänstlag (2001:453)
2002-2025

Efterlämnar sig Socialtjänstlag (2025:400) som syftar till att skapa en förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Den nya lagen ska dessutom stärka barnens rättigheter stärks genom att SoL anpassas till barnkonventionen.

Sortering av textil och textilavfall
* 1 jan 2025
+ 30 sep 2025

3 a-3 c §§ avfallsförordningen (2020:614) lämnade oss redan innan sin ettårsdag eftersom lagen skapade praktiska problem för många kommuner som ansvarade för insamlingen av textilinsamling.

Delphi

Powered by challenges.

Juriststudent och redo för nästa steg? På Delphi väntar spännande möjligheter, utvecklande utmaningar och kollegor som stöttar din resa – från dag ett. Läs mer om en karriär hos oss på delphi.se

HÄNT PÅ UTBILDNINGEN

Vi närmar oss nu slutet på höstterminen och för några veckor sedan avslutades period ett på terminen och period två inleddes. Kursombuden och utbildningsutskottets tjänstemän har tillsammans med de olika lärarlagen på kurserna fått ta del av era åsikter genom kursvärderingarna, och har sedan diskuterat de inkomna åsikterna på kurskonferenserna. Kurskonferenserna är ett perfekt tillfälle att påverka utbildningen. Det är där vi kan lyfta vad studenterna uppskattar och inte uppskattar, diskutera eventuella förändringar och lärarna ges möjlighet att reflektera över och motivera valda moment och upplägg. Kvalitetssäkringssystemet har gett upphov till många förbättringar till studenternas fördel. Vi vill därför återigen uppmana er alla att göra er röst hörd. Fyll i kommande kursvärderingar, bli kursombud, kontakta Utbildningsutskottet på utbildning@jf.se eller JF:s ordförande på ordf@jf.se med idéer, funderingar eller problem. Om du vill ge anonyma synpunkter gör du det via www.jf.se/klaga.

JF:s prioriterade fråga är i år utbildningskvalitet och inom ramen för detta har särskilt fokus lagts på resursfrågor och på implementeringen av ett ramverk för högskolepedagogisk meritering. Tanken med ramverket är att skapa en incitamentsstruktur för att vidareutbilda sig inom pedagogik och att visa uppskattning till dom riktigt duktiga pedagoger vi har. På det temat skulle jag också vilja uppmuntra er alla att, när JF i vår utlyser det pedagogiska priset, faktiskt ta er tiden och nominera en lärare ni tycker om. Precis lika viktigt som det är med synpunkter av negativ karaktär är det att lyfta och uppmuntra de som är skickliga på sitt jobb och lär ut på ett engagerande och intresseväckande sätt. Håll utkik om detta!

En annan ständigt aktuell fråga är den om AI. För bara två år sedan kunde man i den här artikeln läsa att nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå (NUGA) hade beslutat om riktlinjer för användande av generativ AI vid Juridiska fakulteten. Eftersom utvecklingen av AI går rasande snabbt, är det dock redan dags för en översyn och uppdatering av dessa riktlinjer. Därför har vi återigen en arbetsgrupp i NUGA som ansvarar för att se över hur AI används idag och hur en riktlinje kan utformas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. Från studenternas perspektiv lyfter vi önskemål om att en sådan riktlinje måste vara konkret och gärna innehålla exempel på förbjuden och tillåten AI-användning. Vi tror att det hade bidragit till att studenterna lättare kan förstå och använda sig av riktlinjen som ett hjälpmedel. Utöver detta framhåller vi också vikten av att anta en progressiv hållning till AI då vi menar att AI kommer att vara en naturlig del av den framtida arbetsmarknaden och att studenterna måste vara rustade för detta. Som underlag för våra diskussioner har vi till exempel den

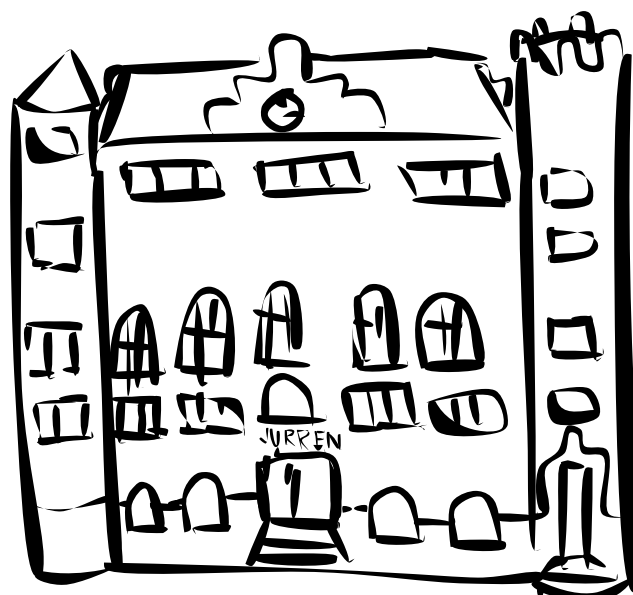
stora mängd svar som vi fick in under Speak Up Days i våras där temadelen ju handlade om AI och digitala inslag i utbildningen.

En annan mycket aktuell fråga som har stor påverkan på utbildningen är att det är rektorsval i år! Eftersom universitetet är en myndighet är det en speciell process för att utse rektorn som också är myndighetens chef. På grund av detta är det regeringen som utser rektorn formellt men det gör dom efter universitets egna förslag. I Lund är det ett organ som heter universitetskollegiet (UK) som tar fram förslag på rektor. I UK sitter 48 ledamöter, varav 12 är studentrepresentanter. Vi står alltså för 25% av rösterna och har därmed en verklig påverkansmöjlighet. Det första steget i processen är att fastställa en kravprofil som stadgar vilka krav man anser att rektorn måste ha. I skrivande stund är kravprofilen inte beslutad men den är i stort sett klar och troligtvis är den redan beslutad när du läser det här. Det innebär att posten snart kommer att utlysas och det stora arbetet dra i gång på riktigt – superspännande för en utbildningsnörd som jag själv!

Avslutningsvis vill jag tacka alla de som kontinuerligt gör utbildningsbevakningen och studentinflytandet möjligt. Alla ni som engagerar er, som skickar in åsikter och som svarar på kursvärderingarna. Utan er hade det inte varit möjligt att bedriva den utbildningsbevakning vi gör, och det hade varit mycket svårare att fortsätta arbeta för att göra vår utbildning bättre. Så tack så mycket, er insats är jätteviktig och uppskattad!

För Juridiska Föreningen,

Ordförande
Sofia Åhman

HÄNT PÅ JF

I skrivande stund sitter jag på kontoret en grå novemberdag medan regnet smattrar mot fönsterrutorna. En sådan grå och mörk dag ger tecken på att terminen snart lider mot sitt slut. På kontoret hör man numera julmusiken eka och på Lunds gator ser vi julbelysningen tindra. Tänk vad tiden bara sprungit förbi.

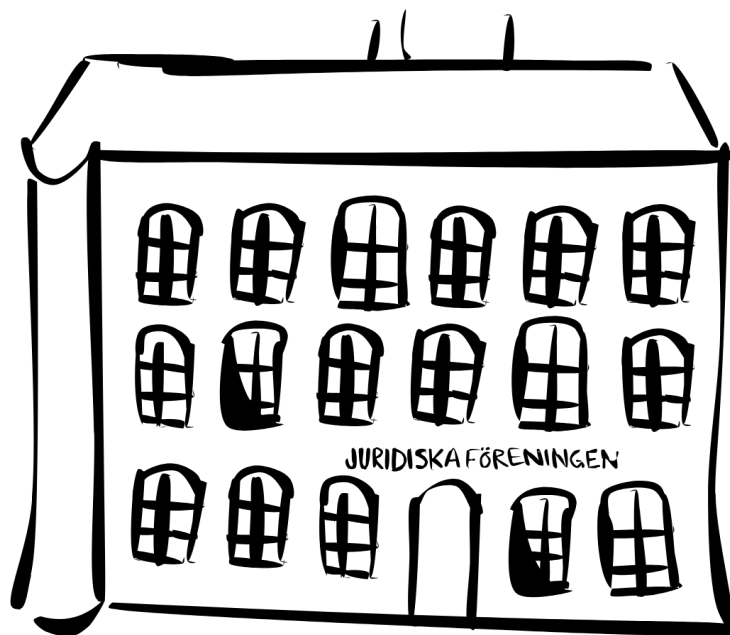
Det känns som igår som vi ivrigt satt och väntade på alla nya studenter och på att verksamheten äntligen skulle dra i gång. Snart töms Lund på folk, precis som varje jul, och staden blir lika stilla som under sommarens julimånad. Men innan dess tycker jag att vi ska blicka tillbaka på den fantastiska höst vi haft och allt roligt som hänt på JF.

JiA-kommittén arrangerade några helt otroliga JiA-dagar som ännu en gång blev en stor succé. Vi fick bland annat en spännande rundtur på Lunds Tingsrätt, följt av lunch och mingel på JF. Veckan bjöd också på två mycket intressanta föredrag: ett lunchföredrag med åklagaren Ingegerd Jigin, som fördjupade sig i det så kallade Ättikafallet, och ett kvällsföredrag med åklagaren Lisa Dos Santos, som delade med sig av sina erfarenheter av det högaktuella ämnet gängkriminalitet. Dessutom fick vi ta del av ett inspirerande lunchevent där tidigare Lundastudenten Dennis Lavesson berättade om sin resa från fängelse till advokat, samt en livlig debatt om förslaget att sänka straffbarhetsåldern. På torsdagen fylldes AF-borgen av utställare för den årliga JiA-mässan, och kvällen avslutades traditionsenligt med den sprakande Höstfesten där inga mindre än Dolu\$, Casus och Culpa stod för underhållningen.

Köksmästeriet har fortsatt att bjuda in till sitt populära koncept Wine and Dine. Under terminen har vi fått njuta av en otrolig middag i franskt tema och dessutom avnjutit en klassisk skånsk gåsamiddag.

Våra partyprissar i JIPPO inledde höstterminen med en glamorös kick-off i Lillsjödalen för alla tjänstemän, denna gång i Oscarsgalans tecken. Därefter har vi fått uppleva den storslagna Internen, som tog oss med på ett festligt Frat Party.

Internationella utskottet har tillsatt sina kommittéer och hunnit hålla i kickoff som innebar allsång på karaokebar. En resmåls-reveal ligger i planeringen, så håll utkik för att inte missa nästa destination. Snart är det även dags för en av JF:s viktigaste veckor, nämligen Utbildningsutskottets "Vi måste prata". En temavecka fylld med föreläsningar, yoga och panelsamtal för att främja psykisk hälsa.

Våra sportiga tjänstemän i Idrottsutskottet planerar för fullt inför den kommande Idrottsgalan. Utöver det har de lyckats slå rekord i antalet anmälningar till JF:s skidresa, med hela 71 deltagare! De fortsätter detta år med konceptet skymningsrundan där Idrottsutskottet tar med sig ett gäng juriststudenter på en tur i Lund. Så om du gillar att springa men behöver den där sista pushen, kom och spring med JF! Vi ses varje måndag klockan 19 utanför Universitetshuset.

Avslutningsvis vill jag passa på att rikta ett stort tack till Louise Nilsson och Ellen Berndtsson för all den tid ni lagt ner på Dissidenten denna termin och för att ni aldrig slutar förvåna oss mer era kreativa idéer. Ni gör ett fantastiskt jobb!

Som ni förstår har det minst sagt varit en fullspäckad höst i Lund. Men nu när terminen börjar närma sig sitt slut hoppas jag att ni får tid att umgås med familj och vänner. Jag uppmanar er att ställa in lagboken i bokhyllan och låta den, liksom ni få vila. Efter årsskiftet blickar vi framåt mot en minnesvärd vår fylld av en ny novischperiod, International Week, Dolu\$peX, Stockholmsresa, Vårbal, Karneval och en och annan sittning på JF-borgen. Men innan dess hoppas jag dock att ni hinner glömma Lund ett tag. Med detta sagt vill jag önska er en riktigt god jul och gott nytt år!

*Er Vice ordförande,
Vickie Wallin*

Brownie cookies

Till årets sista nummer vill vi i redaktionen dela med oss av ett recept på kakor som vi haft under alla årets redaktionsmöten och som har blivit mycket uppskattade.

Ingredienser

- 200 g bakchoklad
- 125 g smör
- 2 dl strösocker
- 1 dl farinsocker
- 2 st ägg
- 2 dl vetemjöl
- 3 msk kakao
- $\frac{1}{2}$ tsk vaniljsocker
- 1 tsk bakpulver
- 1 nypa salt
- flingsalt till topping

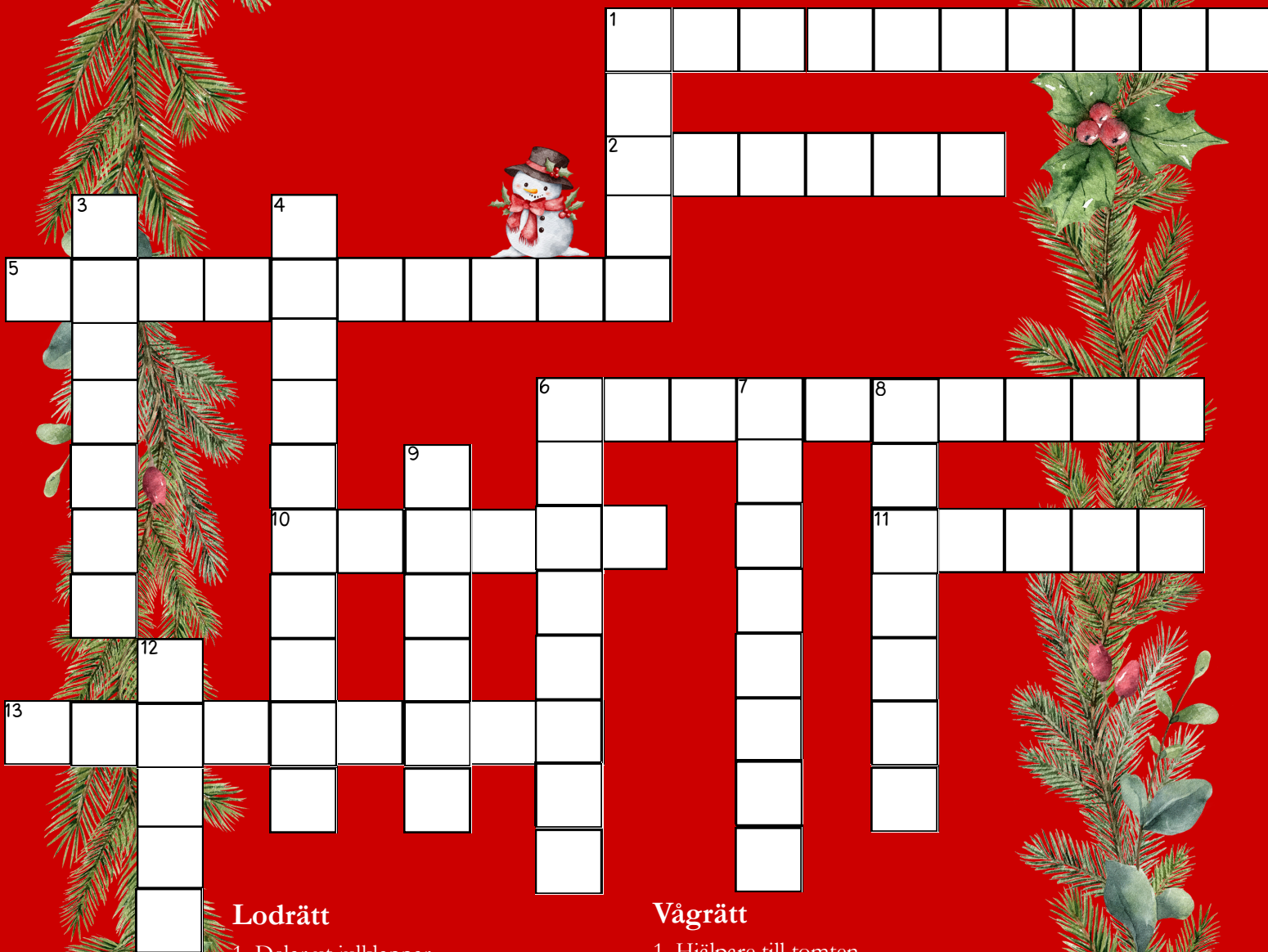
Gör så här:

1. Hacka chokladen och smält den tillsammans med smöret i en kastrull. Ställ åt sidan.
2. I en bunke, blanda alla torra ingredienser (inte flingsaltet).
3. I en annan bunke, vispa strösocker och farinsocker tillsammans med äggen tills de blir fluffigt.
4. Vänd ner det smälta smöret i äggblandningen och sikta sedan ner de torra ingredienserna. Blanda tills det är en jämn smet.
5. Ställ in bunken i kylen i 20 min.
6. Sätt på ugnen på 200 C och klä två plåtar med bakplåtspapper.
7. Klicka ut smeten på plåten, vi rekommenderar att inte
8. Grädda mitt i ugnen i 7-9 min (kan variera lite från ugn till ugn).
9. Strö på flingsalt på kakorna direkt när de kommer ut från ugnen.

Tips:

Receptet går jättebra att göra glutenfritt genom använda en 120 g glutenfri mjölmix istället för vetemjöllet.

K O R S O R D

Lodrätt

1. Delar ut julklappar
3. Julmåltidstradition
4. Byggs ofta till hus
6. Placeras ofta under granen
7. Ses ofta med morotsnäsa
8. Pyntas inför julen
9. Fyra söndagar
12. Varm dryck på kryddat vin eller sprit

Vågrätt

1. Hjälpare till tomten
2. Växt man enligt sed kysser under
5. Ofta formad som ett S
6. Pappersdekoration som ofta hanger i fönstret
10. Rödmule
11. Högtid med sång och ljuskrona
13. Serveras ofta på julfbordet

av Vincent Ranteg

Har du någon idé om ditt framtida jobb?

Vad sägs om att skydda andras idéer

Vissa saker är mer värda att skydda än andra. Idéer och tankar som leder till prestationer med verkshöjd utgör företagets viktigaste tillgångar, till exempel företagshemligheter, varumärken, design, programvara och innovationer. Immaterialrätt är ett område som växer och blir allt mer komplext, inte minst i dagens globala kunskapsekonomi.

Gulliksson har länge varit de kunskapsintensiva företagens val. Vi jobbar vidare på att det ska vara så även framöver.

Kanske tillsammans med dig!

Kickstarta din juristkarriär på White & Case i Stockholm

White & Case är en av världens ledande advokatbyråer, med över 2 600 jurister på 44 kontor i 30 länder. Vårt Stockholmskontor öppnade 1983 och är idag en av Sveriges främsta affärsjuridiska byråer. Vi är marknadsledande inom bland annat private equity, corporate M&A, debt finance, capital markets och disputes.

Vår starka internationella närvaro och det globala nätverket gör oss särskilt attraktiva för ambitiösa juridikstudenter som vill arbeta gränsöverskridande – både affärsmässigt och geografiskt. Hos oss får du tidigt ta ansvar i högprofilerade transaktioner och komplexa ärenden tillsammans med kollegor från hela världen.

Vi tror på att forma nästa generations jurister i en inkluderande, prestigelös och utvecklande miljö där varje medarbetare spelar en viktig roll. Vår framgång bygger på att vi rekryterar och investerar i juridiska talanger – och ger dem rätt förutsättningar att växa.

Om du börjar din karriär hos oss i Stockholm kan vi lova dig:

Ett globalt nätverk

– bygg långsiktiga relationer med kollegor och klienter över hela världen.

Utveckling från dag ett

– arbeta direkt i team med erfarna jurister och bidra i verkliga projekt från start.

Stöd och gemenskap

– bli en del av ett nära och hjälpsamt team, med hela den internationella organisationens resurser bakom dig.

Läs mer om oss här:
www.whitecase.com

DISSIDENTEN

JURIDISKA
FÖRENINGEN

B Posttidning

Juridiska Föreningen

Box 207

211 00 Lund

Sverige

E-mail:
dissidenten@jf.se

Annons:
vice@jf.se

Telefon:
0703-555 299
0703-555 296